

Regler for medlemskab af ATP Livslang Pension for selvstændige

ATP Livslang Pension er for lønmodtagere og modtagere af visse overførselsindkomster. I loven om Arbejdsmarkedets Tillægspension er der dog åbnet adgang for, at selvstændige kan blive ved med at være medlemmer af ATP Livslang Pension, hvis de tidligere har været medlemmer enten som lønmodtagere, eller fordi de har modtaget visse overførselsindkomster, jf. nedenfor.

Medlemmer, der er blevet selvstændige, skal opfylde følgende betingelser for at kunne bevare medlemskabet. Betingelserne fremgår af ATP-lovens § 2, stk. 2:

1. Have været medlem af ATP enten som lønmodtager eller have modtaget visse typer overførselsindkomster, jf. nedenfor under betingelse 1, i mindst tre år sammenlagt.
2. Have betalt bidrag, der svarer til tre årsbidrag.
3. Have egen selvstændig virksomhed.

Alle tre betingelser skal være opfyldt, hvis du vil være frivilligt medlem af ATP. Hvis fx betingelse 2 ikke er opfyldt på tidspunktet for opstart af virksomhed, kan du først søge om at blive medlem af ATP som selvstændig, når du har indbetalt, hvad der svarer til tre årsbidrag, fx på baggrund af din tidligere beskæftigelse som lønmodtager og sideløbende lønmodtagerbeskæftigelse under opstartsfasen af virksomheden.

Nedenfor kan du læse om de betingelser, du skal opfylde for at blive medlem som selvstændig, og hvad der sker, hvis du ikke længere ønsker at være medlem. Derudover kan du læse selve bekendtgørelsen, samt en kort vejledning, hvor de enkelte bestemmelser i bekendtgørelsen gennemgås.

Betingelser du skal opfylde for at blive medlem af ATP som selvstændig

Hvis du er blevet selvstændig, har du mulighed for fortsat at være medlem af ATP Livslang Pension, hvis du opfylder følgende tre betingelser.

Betingelse 1 – medlemskab af ATP:

Du skal have været medlem af ATP sammenlagt i mindst tre år som lønmodtager. Dette svarer til 36 måneder, som ikke behøver at være sammenhængende. Også mellemliggende perioder, hvor du ikke har indbetalt bidrag bliver regnet med (se dog betingelse 2 om indbetaling af bidrag svarende til mindst tre årsbidrag).

Når vi skal vurdere, om du har været medlem af ATP i mindst tre år, medregner vi også perioder, hvor der er indbetalt bidrag for dig af følgende overførselsindkomster:

- dagpenge ved arbejdsløshed, sygdom og barsel samt dagpenge efter artikel 64 eller 65 i EF-forordning nr. 883/04 om koordinering af de sociale sikringsordninger,
- midlertidig arbejdsmarkedsydelse efter kapitel 9b i lov om arbejdsløshedsforsikring m.v., eller
- godtgørelse ved deltagelse i erhvervsrettet voksen- og efteruddannelse.

Ved opgørelsen af medlemskarensen på de tre år medregner vi ovennævnte perioder som enkeltbidrag, selv om der indbetales dobbelt ATP-bidrag af de nævnte overførselsindkomster.

Betingelse 2 – indbetalte ATP-bidrag:

Samlet skal du have indbetalt et beløb, der svarer til mindst tre årsbidrag.

Et fuldt indbetalt årsbidrag til ATP vil blive medregnet uanset med hvilken ATP-sats, bidraget er indbetalt.

Eksempel:

Hvis du har været privatansat og har indbetalt med sats A, skal du have indbetalt 3 x 3.408 kr. (2019-tal), altså i alt 10.224 kr. for, at betingelsen er opfyldt.

De bidrag, der er indbetalt for dig som modtager af de overførselsindkomster, som er nævnt ovenfor under betingelse 1, bliver også regnet med i opgørelsen af, om der er indbetalt et beløb, der svarer til mindst tre årsbidrag.

Betingelse 3 – selvstændig erhvervsvirksomhed:

Du skal overgå til selvstændig erhvervsvirksomhed. En overgang til selvstændig erhvervsvirksomhed betyder normalt, at du ophører med at være beskæftiget som lønmodtager. Betingelsen kan dog være opfyldt, selv om du fortsætter med delvist at være beskæftiget som lønmodtager efter tidspunktet for opstart af egen virksomhed.

Det er uden betydning, hvornår du er blevet selvstændig. Betingelsen vil være opfyldt, selv om du først er blevet selvstændig noget tid efter, at du ikke længere er lønmodtager, fx hvis du er blevet arbejdsløs.

Ved selvstændig erhvervsvirksomhed forstås selvstændigt, indtægtsgivende arbejde af erhvervmæssig karakter. Det vil sige:

- selvstændig virksomhed, der resulterer i egentlig materiel produktion (fx gårdejer, fabrikant, håndværksmester mv.)
- virksomhed i de liberale erhverv (fx advokat, læge, revisor mv.)
- visse former for immaterielle erhverv (fx forfatter eller kunstmaler).

Det er uden betydning, om du har ansatte. Har du valgt at drive din virksomhed som et IVS, ApS eller A/S, anses du som ansat i selskabet og er dermed obligatorisk medlem af ATP.

Medarbejdende ægtefælle uden lønftale betragtes også som selvstændige erhvervsdrivende i ATP-lovens forstand, hvis de i væsentligt omfang deltager i driften af din eller jeres fælles erhvervsvirksomhed.

Du kan ikke blive medlem af ATP som selvstændig, hvis du kun har indtægter, der ikke kommer fra erhvervmæssigt arbejde (fx kapitalindtægter).

Der vil i praksis være situationer, hvor der kan være tvivl om, hvorvidt en person skal betragtes som selvstændig erhvervsdrivende eller som ude af erhverv. I sådanne tvivlstilfælde vil bl.a. størrelsen på virksomhedens indtægt (dvs. det erhvervmæssige nettooverskud) være vejledende.

Hvis du ikke ønsker at være medlem af ATP Livslang Pension

Hvis du ikke kan eller ikke ønsker at være medlem af ATP Livslang Pension, mister du ikke af den grund den pension, du allerede har optjent. De indbetalte bidrag er, sammen med eventuelle senere bidrag, afgørende for den ATP-pension, du kan få udbetalt, når du går på pension. Bidragene kan også have betydning for størrelsen på det engangsbeløb, der kan udbetales til dine efterladte ved din død.

Allerede indbetalte ATP-bidrag kan altså ikke blive betalt tilbage, hvis du ikke længere ønsker at være medlem af ATP.

AES

Som selvstændig har du mulighed for at tegne en erhvervs sygdomssikring hos AES. Du kan læse mere om dine muligheder på www.virk.dk/aes.

Reglerne for at blive medlem af ATP som selvstændig erhvervsdrivende

De nærmere regler om selvstændige erhvervsdrivendes adgang til at bevare medlemskab af Arbejdsmarkedets Tillægspension fremgår af bekendtgørelse nr. 1059 af 11. november 2009, hvoraf det fremgår:

Anmodning om fortsat medlemskab

§ 1. En person, der har været medlem af ATP, enten som lønmodtager eller som modtager af en ydelse nævnt i ATP-lovens § 2 a, stk. 1-3, sammenlagt i mindst 3 år, og som derudover har betalt bidrag svarende til 3 årsbidrag, kan anmode om at fortsætte sit medlemskab af ATP, hvis vedkommende bliver selvstændig erhvervsdrivende.

Stk. 2. Anmodning om medlemskab af ATP som selvstændig erhvervsdrivende sker ved henvendelse til ATP eller ved at udfylde og indsende en fortrykt blanket, der kan hentes via ATP's hjemmeside. ATP kan anmode om fornøden dokumentation for, at medlemmet har etableret sig som selvstændig erhvervsdrivende. Det forudsættes, at den pågældende mindst opnår en indtægt, svarende til 9 timers ugentlig beskæftigelse til den timeløn, der anvendes ved beregning af bidrag for lønmodtagere, hvis arbejdstid ikke kendes.

Bidragspligt

§ 2. En selvstændig erhvervsdrivende, som bevarer medlemskabet, betaler bidrag fra den 1. i måneden efter, at anmodningen er modtaget i ATP.

Stk. 2. Bidragsbetalingen ophører, hvis medlemmet fritages fra medlemskab efter § 5, stk. 1, eller udelukkes fra medlemskab efter § 5, stk. 2.

Stk. 3. Der betales ikke bidrag for måneder, hvori pågældende er ude af erhverv.

Bidragets størrelse

§ 3. En selvstændig erhvervsdrivende betaler selv det fulde bidrag, jf. ATP-lovens § 15, stk. 7.

Indbetaling af bidrag

§ 4. Bidraget forfalder til betaling den 1. februar, 1. maj, 1. august og 1. november for det forudgående kvartal med sidste rettidige betalingsdag henholdsvis den 7. februar, 7. maj, 7. august og 7. november.

Stk. 2. Indbetales bidraget ikke rettidigt, betales rente af det skyldige beløb med 1,5 pct. pr. påbegyndt måned, regnet fra den pågældende opkrævningsperiodes udløb.

Stk. 3. ATP opkræver bidraget via PBS Betalingsservice.

Ophør af medlemskab

§ 5. En person, der som selvstændig erhvervsdrivende har bevaret medlemskabet, kan fritages for medlemskabet med virkning fra udløbet af den måned, hvori anmodningen er modtaget i ATP.

Stk. 2. En selvstændig erhvervsdrivende, der ikke indbetaler skyldige bidrag, udelukkes fra fortsat medlemskab som selvstændig erhvervsdrivende. Udelukkelsen har virkning fra det tidspunkt, hvor der er betalt bidrag til.

Stk. 3. Bidrag, der med rette er indbetalt af en selvstændig erhvervsdrivende i denne egenskab, kan ikke tilbagebetales.

Stk. 4. En person, som er fritaget for medlemskab i henhold til bestemmelsen i stk. 1, og som i hele fritagelsesperioden har indbetalt til ATP enten som lønmodtager eller som modtager af en ydelse nævnt i ATP-lovens § 2 a, stk. 1-3, kan genindtræde som selvstændig erhvervsdrivende den 1. i måneden efter, at ATP har modtaget en anmodning herom. Hvis en person er udelukket fra medlemskab i medfør af stk. 2, kan vedkommende kun genindtræde som selvstændig erhvervsdrivende, hvis der i tiden efter udelukkelsen på ny har været beskæftigelse som lønmodtager i mindst 3 år, og der er indbetalt bidrag svarende til mindst 3 årsbidrag. ATP kan i særlige tilfælde tillade genindtræden, selv om disse vilkår ikke er opfyldt.

Pensionsret m.v.

§ 6. En person, der som selvstændig erhvervsdrivende har bevaret medlemskabet, erhverver ret til ATP-pension efter samme regler, som gælder for øvrige ATP-medlemmer. En efterlevende ægtefælle eller samlever samt afdødes børn opnår efter ATP-lovens almindelige regler ret til engangsbeløb i forbindelse med den selvstændige erhvervsdrivendes død.

§ 7. Bestemmelserne i ATP-loven og i de bekendtgørelser, der er udfærdiget i medfør af loven, finder - med mindre andet følger af nærværende regler - tilsvarende anvendelse for selvstændige erhvervsdrivende, der vælger at bevare medlemskabet efter lovens § 2, stk. 2.

Ikrafttræden m.v.

§ 8. Bekendtgørelsen træder i kraft den 1. januar 2010.

Stk. 2. Bekendtgørelse nr. 708 af 23. august 2002 om adgang for selvstændige erhvervsdrivende til at bevare medlemskab af Arbejdsmarkedets Tillægspension ophæves.

Arbejdsmarkedets Tillægspension, den 11. november 2009

Jørgen Søndergaard

/ Lars Rohde

Vejledning til de enkelte bestemmelser

Til § 1. Anmodning om fortsat medlemskab

§ 1: Hvis du bliver selvstændig og fortsat ønsker at indbetale til ATP Livslang Pension, skal du søge om det. Det gør du ved at kontakte ATP eller ved at udfylde en blanket, som du finder på www.virk.dk/atp.

ATP kan bede om dokumentation for, at der er tale om selvstændig erhvervsvirksomhed. Denne dokumentation kan fx være udskrift af virksomhedens registrering som selvstændig, kontrakt ved køb af bestående virksomhed, skifteretsudskrift ved arv af virksomhed og lignende. Også næringsbrev eller en kontrakt om leje af forretningslokaler kan efter omstændighederne være tilstrækkelig dokumentation. Du skal ikke indsende dokumentation, medmindre ATP beder dig om det.

Til § 2. Bidragspligt

Som frivilligt medlem har du pligt til at betale bidrag fra den 1. i måneden efter, at ATP har modtaget din ansøgning. Du skal betale bidrag til ATP, lige så længe du er medlem.

Hvis du dør, inden du går på pension, ophører bidragspligten ved udgangen af det kvartal, der ligger før dødsfaldet. Hvis du ikke længere ønsker at være medlem af ATP, ophører bidragspligten ved udgangen af den måned, hvor ATP modtager meddelelse om, at du ønsker at melde dig ud. Bliver du udelukket fra medlemskab som selvstændig, ophører bidragspligten fra tidspunktet for udelukkelsen.

Du skal selv give ATP besked, hvis du ikke længere er selvstændig erhvervsdrivende og dermed ikke kan fortsætte dit medlemskab. Hvis du senere etablerer selvstændig virksomhed igen og ønsker at genoptage dit medlemskab af ATP, skal du give ATP besked om det.

Til § 3. Bidragets størrelse

Bidraget for en selvstændig erhvervsdrivende udgør samme beløb som for en fuldtidsbeskæftiget lønmodtager med A-sats. Bidraget udgør 3.408 kr. (2019-tal) på årsbasis, hvilket svarer til 852 kr. i kvartalet. Du skal selv betale det fulde bidrag.

Som frivilligt medlem af ATP har du ret til fradrag i din skattepligtige indkomst for de (forfaldne) ATP-bidrag, du selv skal betale. ATP oplyser derfor hvert år SKAT om størrelsen på det ATP-bidrag, der var forfaldet i det foregående indkomstår.

Hvis du har sideløbende beskæftigelse som lønmodtager, skal der også indbetales bidrag for lønmodtagerbeskæftigelsen. Bidraget indbetales af arbejdsgiveren og beregnes efter ATP-lovens almindelige regler. Du kan ikke trække det beløb, din arbejdsgiver indbetaler, fra bidragene som selvstændig, og du skal derfor fortsat betale det fulde bidrag som selvstændig.

Til § 4. Indbetaling af bidrag

Bidraget kan indbetales via Betalingservice eller via et indbetalingskort, ATP sender forud for hver forfaldsdato.

Bidragene forfalder til betaling:

Kvartal	Forfaldsdato	Sidste betalingsfrist
Januar	1. maj	7. maj
April	1. august	7. august
Juli	1. november	7. november
Oktober	1. februar	7. februar

Der skal betales arbejdsmarkedsbidrag af de ATP-bidrag, du indbetaler som selvstændig erhvervsdrivende. ATP opgør og afregner med SKAT.

Til § 5. Ophør af medlemskab

Som selvstændig erhvervsdrivende kan du frit vælge at melde dig ud af ATP. Hvis du melder dig ud, gælder det fra udløbet af den måned, hvor ATP har modtaget besked om udmeldelsen.

Hvis du melder dig ud, betyder det, at du fra udtrædelsestidspunktet ikke længere kan eller skal indbetale til ATP. Hvis du selv har valgt at melde dig ud, kan du blive medlem igen, hvis du fortsat opfylder betingelserne for frivilligt medlemskab, særligt hvis du fortsat har indbetalt til ATP som lønmodtager, eller du har modtaget overførselsindkomst.

Hvis du ikke indbetaler skyldige bidrag, bliver du udelukket fra medlemskab. De beløb, du allerede har indbetalt, tilbagebetales ikke, men bruges sammen med øvrige bidrag som grundlag for pension og eventuelle engangsbeløb. Hvis du efter at have været udelukket ønsker at blive medlem igen, skal du på ny opfylde betingelserne. Du skal have opfyldt betingelserne om tre års lønmodtagermedlemskab og tre årsbidrag efter tidspunktet for udelukkelsen.

Til § 6. Pensionsret m.v.

Hvis du vælger at være medlem af ATP som selvstændig, opnår du pensionsret efter samme regler, som gælder for øvrige ATP-medlemmer. Hvis du dør, kan der blive udbetalt et engangsbeløb til dine efterladte efter samme regler, som gælder for øvrige ATP-medlemmer

Til § 7. ATP-loven

Bestemmelserne i loven om Arbejdsmarkedets Tillægspension og de tilhørende bekendtgørelser gælder også for selvstændige medlemmer, med mindre andet følger af de ovenstående regler.

Reglerne er offentliggjort i Lovtidende den 14. november 2009.

Nærmere oplysninger om ATP-ordningen kan fås hos ATP, Kongens Vænge 8, 3400 Hillerød, telefon 70 11 12 01, eller på www.virk.dk/atp.